

Risk- och väsentlighets- analys

Med förslag till granskningsområden.
Analysen är ett underlag inför styrelsens och
nämndernas interna kontrollplaner för 2020.

KFS 2019/649

Mitt i Skåne

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Risk- och väsentlighetsanalys	3
2.1	Frågor för kommande års analys	4
Bilaga 1	Analys med riskbedömning och granskningsområden	5
1	Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö	5
1.1	Samverkan verksamhetsutveckling med stöd av IT	5
1.2	Vattenförsörjning	6
2	Befolkningstillväxt	7
3	Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag	9
3.1	Omorganisation och nya uppdrag inom politiska ansvarsområden	10
3.2	Nya lagar: säkerhetskyddslagen	11
4	Kompetensförsörjning	12
4.1	Introduktion av chefer	12
5	Förtroende	13
5.1	Beslutsprocessen	13
5.2	Utveckling av de politiska kostnaderna och arvodesreglementet	14
Bilaga 2	Så här har analysen gjorts	15
	Frågor som arbetsgruppen för intern kontroll diskuterat	15
	Riskvärdering	16
	Arbetsgruppens sammansättning och arbetsätt	16
Bilaga 3	Nya lagar och normer	17
	2019	17
	2020	18
	2021	20

1 Inledning

Kommunstyrelsen och varje nämnd har att anta en intern kontrollplan. Planen innehåller punkter som ledamöterna vill granska i syfte att försäkra sig om att:

- Verksamheten drivs på ett bra och effektivt sätt.
- Medarbetare lever upp till lagar, normer och policyer.
- Den rapportering som ges till styrelsen och nämnden (finansiell och verksamhetsmässig) är tillförlitlig.

För att identifiera relevanta granskningsområden har denna risk- och väsentlighetsanalys gjorts. Analysen ska vara underlag till nämndernas interna kontrollplaner. Självklart kan nämnderna göra egna analyser utifrån sina specifika ansvarsområden.

Motivet att göra en kommungemensam analys är att Höörs kommun har en (1) förvaltning och många risker ligger i organisationens arbetsätt och rutiner, eller, avsaknad av dessa. Det gör att varje sektorschef också ska informera om analysen och säkerställa att det finns arbetsätt på plats som förebygger eller hanterar riskerna genom att gå igenom analysen med sina ledningsgrupper eller samverkansgrupper.

2 Risk- och väsentlighetsanalys

Årets analys har fem fokusområden. Dessa områden har setts som väsentliga att följa upp i syfte att säkerställa att kommunfullmäktiges mål nås, att kommunen har en god verksamhet som redovisas på ett tillförlitligt sätt och för att säkerställa en god efterlevnad av lagar och normer.

Till varje fokusområde finns en analys som motiverar varför området är viktigt. Det finns också en riskbedömning med förslag till granskningsområden. De förslag till granskningsområden som lyfts fram i 2019 års analys är:

Granskningsområde (förslag)	Fokusområde
Samverkan verksamhetsutveckling med stöd av IT	Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö
Vattenförsörjning	Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö
Bostadsförsörjningsprogrammet och lokalförsörjningsprogrammet	Befolkningstillväxt

Omorganisation politiska ansvarsområden	Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag
Nya lagar: säkerhetsskyddslagen	Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag
Introduktion av chefer	Kompetensförsörjning
Beslutsprocessen	Förtroende
Utveckling av de politiska kostnaderna och arvodesreglementet	Förtroende

I bilaga 1 motiveras varför granskningsområden har valts ut. En riskbedömning redovisas tillsammans med förslag på granskningsområden.

I bilaga 2 redovisas arbetssättet och materialet som varit underlag för risk- och väsentlighetsanalysen.

2.1 Frågor för kommande års analys

I arbetet med analysen identifieras ett antal frågor som bedöms som relevanta till kommande års analyser. Det finns också frågor som har hanterats i tidigare års interna kontrollarbete men som med fördel kan följas upp igen. På så sätt finns en så kallad riskportfölj. Exempel på frågor som ingår:

- *God ekonomisk hushållning:*
 - Arbetssätt som säkerställer att kommunstyrelsens analys av god ekonomisk hushållning i koncernen är tillförlitlig.
 - Att arbetssätt för cirkulär ekonomi bidrar till god ekonomisk hushållning.
 - Vattenförsörjningen.
 - Medborgardelaktighet som möjliggör god egenutveckling och samhällsutveckling.
- *Förtroende, antikorrupktion och penningtvätt*
 - Att arbetssätt finns som säkerställer att kommunen har insikt om risker och har kapacitet att förebygga dem.
- *Samverkan genom IT-kommuner i Skåne AB*
 - Att samverkansprojektet fungerar
 - Att IT-säkerheten är optimal
 - Kapaciteten att hantera digitalisering och förändringsfrågor
- *Befolkningstillväxt*
 - Kommunens förmåga att öka antalet invånare

Bilaga 1 Analys med riskbedömning och granskningsområden

1 Långsiktig och hållbar ekonomi och miljö

Samhällsanalyser indikerar att tillväxten avmattas de närmsta åren. Analyser visar också att kommuner troligen behöver lägga mer ekonomiska resurser på klimatanpassning om insatser inte görs idag för att mildra klimatutvecklingen.

Kommunfullmäktige har för perioden 2020-2023 ett mål om att Höörs kommun ska ha en *långsiktig och hållbar ekonomi och miljö*. Målet innebär bland annat att:

- Det årliga ekonomiska resultatet ska utgöra minst 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och ska uppgå till 2 % vid periodens slut.
- Investeringsvolymen på skattefinansierad verksamhet ska inte överstiga nivån på avskrivningar, exploateringsintäkter och resultat.
- De politiska kostnaderna ska minska jämfört med 2018.
- Kommunens unika och omväxlande natur, biologiska mångfald och lokala vattenresurser ska värnas.

Det finns ett antal faktorer som påverkar kommunens förutsättningar att ha en långsiktig hållbar ekonomi och miljö. Rätt hanterat bidrar faktorerna till att målet nås. Likväl som det motsatta kan riskera att målet inte nås.

De ekonomiska målen påverkas av teknisk utveckling, medborgarnas behov och hur samhällskontraktet är definierat d v s vad som anses vara det kommunala uppdraget. För att nå det ekonomiska målet samtidigt som efterfrågan på samhällsservice ökar behövs förebyggande insatser.

För att bevara Höörs kommuns unika och omväxlande natur med sin biologiska mångfald behövs aktiva insatser. Om Parisavtalet inte nås kommer Skåne få ett klimat som Budapest 2050, enligt forskning. Det medför effekter för vegetationen, djurlivet, markens bärighet så väl som mat och vattenförsörjningen. Det kan också innebära ökad risk för infektionssjukdomar samt en ökning av klimatflyktingar. En befolkningsökning om 250 personer per år påverkar också tillgången på vatten.

Samverkan är en viktig del för att ha en god ekonomi. Kommunfullmäktige kommer därför följa upp andelen av kommunens ekonomi som omfattas av samverkansavtal. En redovisning av detta ska ske två gånger per år till kommunfullmäktige. I delårs- och årsrapportering.

1.1 Samverkan verksamhetsutveckling med stöd av IT

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Uppdraget att samverka kring verksamhetsutveckling har förtydligats genom nytt ägardirektiv till bolaget IT kommuner i Skåne AB. För den verksamhetsutveckling som är beroende av IT ålägger aktieägaravtal och ägardirektiv verksamhetsansvariga ett ansvar att samverka med sina kollegor i de (snart) fyra delägarkommunerna och IT kommuner i Skåne AB. I varje kommun finns så kallade beställare som ska stå för samordningen. Beställarna är utsedda av kommundirektörerna.

Sannolikhet för en ineffektiv samverkan: Under 2018 och 2019 har styrande dokument och arbetsätt tagits fram som ska underlätta samverkan. Samtidigt finns risk för att	Konsekvens av ineffektiv samverkan: • Ökade IT-kostnader för kommunen.• Ökade personalkostnader genom att kommunerna inte kan dela kompetenser.

• Verksamhetsansvariga inte har insikt i bolagets uppdrag eftersom det är nytt och själva bolagsformen är relativt ny (2016). • Verksamhetsansvariga inte känner varandra i de olika kommunerna vilket försvårar en naturlig samverkan. • Kravet på samverkan kan medföra att en upphandling tar något längre tid vilket kan minska enskildas incitament att samverka.	• IT kommun i Skånes kostnader ökar vilket kan äventyra samarbetet och bolagsformen.																					
Riskvärde: 9 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 3	Sannolikhet <i>Ineffektiv samverkan</i>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4">Konsekvens <i>Ineffektiv samverkan</i></td> </tr> </table>								x									Konsekvens <i>Ineffektiv samverkan</i>			
			x																			
Konsekvens <i>Ineffektiv samverkan</i>																						
Förslag på granskningsområden som bidrar till en effektiv samverkan • I vilken grad samverkan skett inför upphandling av IT-stöd. <i>Berörda nämnder</i> • Avtalsliggare. Att det finns en sammanställning av när IT-avtal går ut i syfte att planera samverkan för 2021 och framåt. <i>Berörda nämnder</i> • Nytt ärend- och dokumenthanteringssystem. Att en projektplan finns som möjliggör samverkan mellan kommunerna. <i>Kommunstyrelsen</i> • I vilken grad chefer har förståelse för IT kommuner i Skånes uppdrag. Genomförs genom en chefsenkät. <i>Kommunstyrelsen</i>.																						

1.2 Vattenförsörjning

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Idag kan Hörs kommun inte säkra god vattenförsörjning till 2030. God vattenförsörjning är viktigt eftersom kommunen vill öka sin befolkningstillväxt samtidigt som det sker klimatförändringar. Vattenförsörjning är också förenad med stora investeringar vilket gör att avsaknad av framförhållning påverkar kommunens ekonomi. Det behövs också förebyggande insatser i form av minskad vattenförbrukning.

God vattenförsörjning är en stor fråga som behöver återkomma i framtida riskanalyser. Det är också en fråga som VR-nämnden arbetar med. Det som inledningsvis är intressant att gå igenom är åtgärder för att effektivisera vattenförbrukningen. Vatten kostar och minskad förbrukning bidrar till bättre ekonomi.

Sannolikhet undermålig vattenförsörjning: • Föråldrade vattensystem • Ny va-plan är under framtagande. Samtidigt behövs förståelse och förebyggande insatser för att ha en effektiv vattenhantering. • Kommunens befolkning ska öka med 250 personer per år vilket ställer krav på nyproduktion.	Konsekvens undermålig vattenförsörjning: • Oskäligen vattenförbrukning • Ökade kostnader för kommunen • Minskad befolkningstillväxt eftersom medborgare vill ha rent vatten. • Vattenransonering																					
Riskvärde: 9 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 3	Sannolikhet <i>undermålig vattenförsörjning</i>	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="4">Konsekvens <i>undermålig vattenförsörjning</i></td> </tr> </table>								x									Konsekvens <i>undermålig vattenförsörjning</i>			
			x																			
Konsekvens <i>undermålig vattenförsörjning</i>																						
Förslag på granskningsområden som bidrar till en god vattenförsörjning																						

- Uppföljning av utveckling av vattentillgång i vattentäkter. (Över tid har grundvattennivåerna sjunkit). *VR-nämnden*
- Utveckling av vattenförbrukning genom det kommunala fastighetsbeståndet, inkl bostäder. *HFAB uppmantras att göra detta.*
- Ekonomiskt gap mellan VA-plan och resurstilldelning. *VR-nämnden*

2 Befolkningstillväxt

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Kommunfullmäktige har för perioden 2020-2023 en ambition att:

- Befolkningen ska öka med 250 invånare per år
- Höörs kommun ska ha god livsmiljö och bra boende för alla
- Höörs kommun är en kommun för alla oavsett boendeort eller livssituation, där medborgarnas hälsa, välbefinnande och livsmiljö värnas.

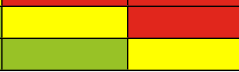
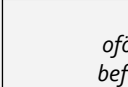
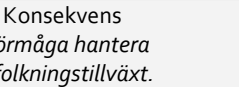
För att lyckas behöver hela Höörs kommun utvecklas. I översiktsplanen finns strategier för utvecklingen av Höörs kommun - tätorter, byar och landsbygd.

Inflyttning påverkas av faktorer som:

- Styrkan i kommunens varumärke
- Modet att våga bygga för en god livsmiljö
- Regelverk kring bostadsfinansiering och byggsubventioner
- Konjunkturer

Ökad inflyttning påverkar också kommunens verksamheter. Exempelvis behövs detaljplaner, vatten, vägar, skolor och förskolor som äldreboenden och också medarbetare.

Kommunens förmåga att öka invånarantalet är viktigt även i framtida riskanalyser. Det som har fokuserats på i årets analys är kommunens förmåga att hantera ökad befolkningstillväxt, som exempelvis arbetet med bostads- och lokalförsörjningsprogrammet.

Sannolikhet oförmåga hantera befolkningstillväxt: • Målet är nytt och innebär också en ökning jämfört med tidigare prognos. • Insikt om målet behövs hos medarbetare och förtroendevalda. • Avsaknad av insikt kan medföra att kommunen investerar försent.	Konsekvens av oförmåga: • Kommunfullmäktiges mål nås inte. • Brist på planering och framförhållning ökar kostnaderna eller leder till ad hoc lösningar.		
Riskvärde: 6 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 2	Sannolikhet <i>oförmåga hantera befolkningstillväxt</i>		
Förslag på granskningsområden som bidrar till att kommunen har kapacitet att hantera en befolkningstillväxt om 250 personer per år • Finns planlagd mark som tar höjd för en befolkningsökning om 250 personer per år och baseras bostadsförsörjningsprogrammet på denna målsättning, samt bedöms exploitörers och fastighetsbyggares kapacitet att bygga i arbetet med bostadsförsörjningsprogrammet.			

Granskningen görs genom en genomgång av detaljplaner och bostadsförsörjningsprogrammet. *Kommunstyrelsen.*

- Tar lokalförsörjningsprogrammet höjd för en befolkningsökning om 250 medborgare per år och arbetar kommunen ändamålsenligt med programmet d v s i form av översyn, tidshorisont, förankring och beslutsfattande. *Kommunstyrelsen i samråd med HFAB.*
- Har nämnderna analyser som redogör för hur nämndens verksamhet påverkas av en befolkningsökning om 250 personer per år och hur de kan samverka inom kommunen eller andra kommuner för att minska kostnaderna. *Samtliga nämnder.*

3 Omorganisationer och nya verksamhetsuppdrag

Politiska ansvaret är fördelat mellan kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och åtta nämnder.

Professionen är samlad i en (1) förvaltning, vilken i sin tur är indelad i sektorer.

Kommunen driver också verksamhet genom bolag eller ekonomiska föreningar.

Organisationsförändringar

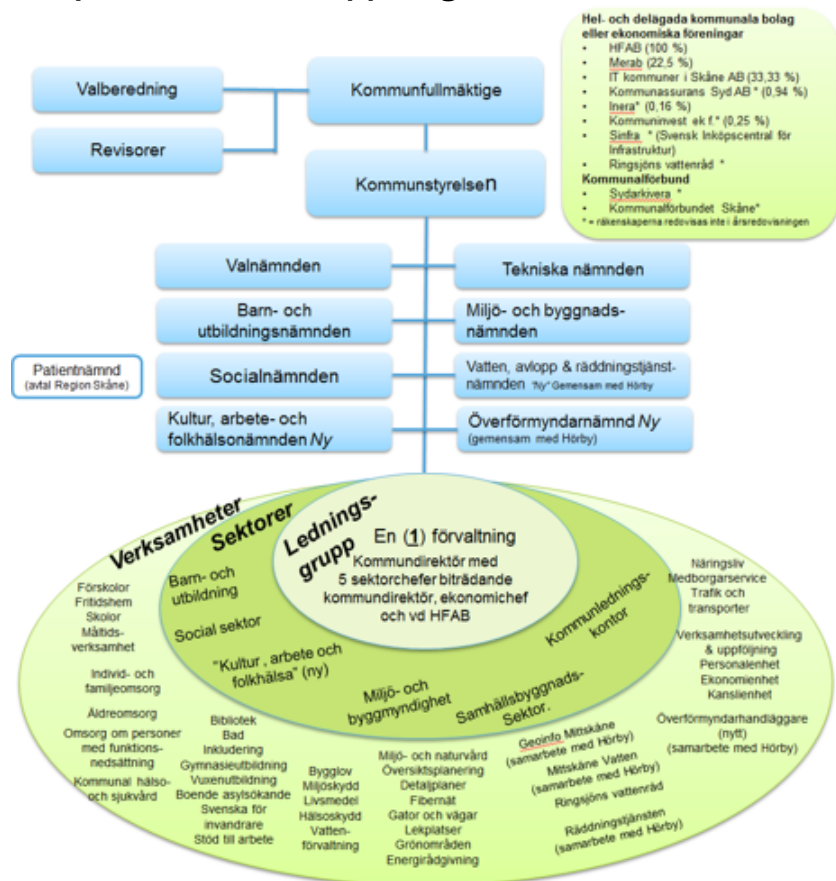
Hur en verksamhet leds och organiseras behöver kontinuerligt ses över.

För 2019 har Hörs kommun genomfört en del organisationsförändringar.

Exempelvis har:

- Överförmyndarnämnd bildats med Hörby.
- Räddningstjänsten som drevs med Hörby genom avtal har lagts i samma nämnd som Mittskåne Vatten.
- Geoinfo Mittskåne har flyttats från en nämnd till kommunstyrelsen genom avtals-samverkan med Hörby.
- Konsumentrådgivning, trafik- och transport sker genom avtals-samverkan med Hörby.
- Ny nämnd för kultur, arbete och folkhälsa har etablerats genom att ombilda kultur- och fritidsnämnden.

För närvarande pågår en översyn av nämnder och förvaltning. Översynen kommer hanteras under vintern 2019/2020. Vilket nämndes i 2018 års riskanalys kan förslaget innebära sammanslagning av politiska verksamhetsområden. För att den eventuellt nya organisationen ska träda i kraft på ett effektivt och ändamålsenligt sätt behöver omorganisationen förberedas i syfte att eliminera risker. Exempel på risker vid omorganisation kan vara otydligt uppdrag och ansvarsområde, otydliga arbetsätt eller otydlig ekonomisk fördelning. Vid omorganisationer är det alltid betydelsefullt att följa upp:

- Att roller, ansvar och befogenheter är tydliggjorda.
- Att syften och motiven med verksamhetsförändringarna nås och följs upp.
- Att styrande dokument och organisationsschema uppdateras utifrån förändringarna.
- Att organisationsförändringarna har följt de riktlinjer kommunen har.
- Att information om organisationsförändringarna ges och gärna utbildning i syfte att tydliggöra uppdrag, roller och ansvar. Detta är särskilt viktigt för de nya nämnderna då de har nya ansvarsområden.

För 2020 års interna kontrollarbete rekommenderas att den eventuellt kommande organisationsförändringen följs upp.

3.1 Omorganisation och nya uppdrag inom politiska ansvarsområden

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Sannolikhet för ineffektiv organisationsförändring: • Hörs kommun är en stor organisation där det krävs förankringsarbete hos förtroendevalda likväl som medarbetare. Samtidigt finns en förankring för utredningen och utbildning för ledamöter i den nya organisationen är planerad vintern 2020. • Nämndernas processer och rutiner är inte riktigt dokumenterade vilket kan motverka effektivt överlämnade. • Det kan ta tid innan en organisationsförändring "sätter sig" och tillämpas.	Konsekvens av en ineffektiv organisationsförändring: • Otydlig roll- och ansvarsfördelning genom att det är oklart vem som ansvarar för vad, hur uppföljningsrutiner ska se ut. Detta påverkar beslutsprocessen; effektiviteten och rättssäkerheten. • Ökade kostnader • Det tar längre tid att genomföra beslut genom att nya organisationen är osäker på sitt mandat och fastlagda rutiner.												
Riskvärde: 6 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 2	<table border="1"> <tr> <td style="background-color: yellow;"></td> <td style="background-color: red; text-align: center;">x</td> <td style="background-color: red;"></td> </tr> <tr> <td style="background-color: lightgreen;"></td> <td style="background-color: yellow;"></td> <td style="background-color: red;"></td> </tr> <tr> <td style="background-color: lightgreen;"></td> <td style="background-color: lightgreen;"></td> <td style="background-color: yellow;"></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Konsekvens <i>ineffektiv organisationsförändring</i></td> </tr> </table>		x								Konsekvens <i>ineffektiv organisationsförändring</i>		
	x												
Konsekvens <i>ineffektiv organisationsförändring</i>													
Förslag på granskningsområden som bidrar till god omorganisation • Årsarbetsplan finns för den nya organisationen som beskriver när olika politiska frågor ska hanteras som budget, redovisning, intern kontroll, översyn av policyer och andra styrande dokument. <i>Kommunstyrelsen</i> • Överlämningssamtal. Ordföranden för de nämnder vars verksamhetsområden slås samman har haft ett överlämningssamtal för att lyfta väsentliga frågor för nya ansvariga att fokusera på. Dialog om detta har förts på ett nämndsmöte innan. <i>Berörda nämnder.</i> • Att utbildning av de förtroendevalda i den nya organisationen har genomförts. <i>Berörda nämnder.</i> • Att nämnd fattar beslut inom sitt reglemente. Stickprovskontroll av beslut. <i>Samtliga nämnder.</i>													

3.2 Nya lagar: säkerhetsskyddslagen

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

En sammanställning och analys av nya lagar som påverkar Hörs kommun 2019 till 2021 finns i bilaga 3.

I 2019 års riskanalys har säkerhetsskyddslagen valts ut med motivet att den är ny, berör i stort sätt hela förvaltningen och har koppling till IT-säkerhet. Lagen innebär att uppgifter om samhällsviktiga informationssystem ska skyddas. IT-system och information ska inventeras och klassificeras utifrån principerna konfidentialitet, tillgänglighet och riktighet.

Sannolikhet för att inte leva upp till lagen: • Avsaknad av förståelse för lagen och brist på arbetstid kan göra att identifiering och prioritering av system inte sker.	Konsekvens konsekvenser av att inte leva upp till lagen: • Sämre IT-säkerhet • Oordning på information vilket påverkar kapitalet "arbetsätt och rutiner" så väl som förtroendekapitalet								
Riskvärde: 6 Sannolikhet: 3 Konsekvens: 2	Sannolikhet <i>avvikelse</i> säkerhetsskyddslagen	<table border="1"> <tr><td style="background-color: yellow;"></td></tr> <tr><td style="background-color: green;"></td></tr> <tr><td style="background-color: green;"></td></tr> </table>				<table border="1"> <tr><td style="background-color: red; color: white;">X</td></tr> <tr><td style="background-color: yellow;"></td></tr> <tr><td style="background-color: yellow;"></td></tr> </table> Konsekvens <i>avvikelse säkerhetsskyddslagen</i>	X		
X									
Förslag på granskningsområden som bidrar till god efterlevnad • I vilken grad system har klassificerats utifrån projektplanen. <i>Kommunstyrelsen</i> • Om en rutin finns för att jourhålla förteckningen. <i>Kommunstyrelsen</i>									

4 Kompetensförsörjning

Ökad befolkningstillväxt medför behov av fler medarbetare samtidigt blir det svårare att rekrytera. Detta är något som samtliga verksamhetsområden möter. Höörs kommun har en personalomsättning på ca 13 % per år, d v s cirka 900 nyrekryteringar behövs under åren 2020-2023.

Under våren 2019 har alla chefer fått i uppdrag, att tillsammans i ledningsgrupperna inom respektive verksamhet och sektor, arbeta med ett material kring rekryteringsutmaningarna och kompetensförsörjningsstrategier. Under hösten 2019 kommer personalenheten att sammanställa materialet för att skapa strategier för det fortsatta arbetet.

4.1 Introduktion av chefer

Många nyrekryteringar ställer krav på introduktion och här har chefer en nyckelroll. Höörs kommun har en (1) förvaltning vilket också ställer ökade krav på chefer att agera efter kommunens gemensamma förhållningssätt vilken finns i ledarskapspolicy. Stödet till chefer har därför valts ut som ett område att följa upp i 2020 års interna kontrollarbete.

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Sannolikhet för otillräcklig introduktion: • Introduktionen sker på olika sätt. • Vi kan lära oss mer av varandra – mellan sektorer enligt medarbetar-undersökningen	Konsekvens av otillräcklig introduktion: • Längre handläggningstider och mer rättsosäkert för medarbetarna • Upplevelsen av dålig förvaltning kan förstärkas • Förutsättningarna att se kommunen som en helhet minskar vilket försvårar samverkan • Minskad samsyn kring viktiga projekt		
Riskvärde: 4 Sannolikhet: 2 Konsekvens: 2	Sannolikhet <i>Otillräcklig introduktion till chefer</i>		
		x	
Förslag på granskningsområden som bidrar till god introduktion och stöd till chefer			
• Finns webbutbildning för nya chefer. <i>Kommunstyrelsen</i> • Ledarskapspolicy ○ Är dess innehåll känt av cheferna ○ Upplever cheferna att de har möjlighet och rätt stöd för att leva upp till policy ○ Finns statistik över hanterade konflikter ○ <i>Kommunstyrelsen</i> • Är ledamöterna i krisledningsnämnden insatta i sitt uppdrag. Motiv: Ledamöterna är nya eftersom val hållits. Viktig att ledamöterna är insatta i sin roll. Granskningen genomförs genom en självvärdering. <i>Kommunstyrelsen</i> • Upplever chefer att de fått god introduktion. Granskningen görs i medarbetarsamtal och/eller medarbetarenkät. <i>Kommunstyrelsen</i>			

5 Förtroende

Nöjd-Inflytande-Index (NII) ska öka jämfört med 2018 års resultat för att nå kommunfullmäktiges mål att *medborgarna och företagarna är en resurs i Höörs samhällsutveckling och ska tas tillvara på ett positivt och lösningsfokuserat sätt.*

Nöjd – inflytande – Index baseras på medborgarnas uppfattning om:

- *Hur kommunens politiker arbetar för kommunens bästa*
- *Hur ansvarstagande kommunens politiker är*

- Hur kommunens högre tjänstemän arbetar för kommunens bästa
- Hur väl politiska beslut genomförs

Kommunfullmäktige hade ett arbetsmöte den 6 februari 2019 där viktiga åtgärder för att förstärka förtroendet diskuterades. God beslutsprocess och medborgardialog lyftes.

Medborgarnas förtroende för kommunen påverkas också av hur väl förtroendevalda själva efterlever beslutade styrdokument. Dessa frågor har därför valts ut i 2020 års interna kontrollarbete.

5.1 Beslutsprocessen

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Sannolikhet för ineffektiv beslutsprocess: • Förtroendet har sjunkit enligt NII. • Kommunen arbetar inte systematiskt med medborgardialog. Förtroendevaldas roll och uppdrag för dialogen har inte tydliggjorts. • Omorganisationer har skett där ansvarsområden ändrats vilket kan påverka beslutsprocessen	Konsekvens av ineffektiv beslutsprocess: • Dåligt förankrade beslut. • Ökade kostnader genom längre handläggningstider p g a låg tilltro. • Upplevelsen av dålig förvaltning och ansvarstagande kan förstärkas.													
Riskvärde: 4 Sannolikhet: 2 Konsekvens: 2	<table border="1"> <tr> <td rowspan="4" style="text-align: center;">Sannolikhet <i>ineffektiv beslutsprocess</i></td> <td style="background-color: yellow;"></td> <td style="background-color: red;"></td> <td style="background-color: red;"></td> </tr> <tr> <td style="background-color: green;"></td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="background-color: red;"></td> </tr> <tr> <td style="background-color: green;"></td> <td style="background-color: green;"></td> <td style="background-color: yellow;"></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">Konsekvens <i>ineffektiv beslutsprocess</i></td> </tr> </table>	Sannolikhet <i>ineffektiv beslutsprocess</i>					x					Konsekvens <i>ineffektiv beslutsprocess</i>		
Sannolikhet <i>ineffektiv beslutsprocess</i>														
			x											
	Konsekvens <i>ineffektiv beslutsprocess</i>													
Förslag på granskningsområden som bidrar till en ändamålsenlig beslutsprocess och medborgardialog • Att beslut fattats utifrån ärendehanteringsprocessen (stickprov). <i>Samtliga nämnder</i> • Styrelse och nämnder har rutiner för att följa upp beslut. <i>Samtliga nämnder</i> • Viktiga frågor att ha medborgardialog om för perioden 2020-2021 har identifierats och samordnats mellan berörda nämnder. <i>Samtliga nämnder och ordförandemötet.</i> • Antal medborgardialoger som genomförts på initiativ av nämnd och styrelse. <i>Samtliga nämnder.</i>														

5.2 Utveckling av de politiska kostnaderna och arvodesreglementet

Kommunfullmäktige har som mål att minska politiska kostnader. Det finns olika faktorer som påverkar kostnaderna. Det kan handla om:

- Dålig insikten och efterlevnad av arvodesreglementet hos förtroendevalda, ordföranden och administrativ personal som medför att utbetalningar sker felaktigt.
- En ineffektiv ärendeprocess som medför att styrelse eller nämnd behöver utöka sammanträdestiden för att hantera sina ärenden och uppdrag.

Riskbedömning med förslag till granskningsområden

Sannolikhet: • Nya ledamöter genom att det är en ny mandatperiod vilket gör att alla kanske inte känner till arvodesreglementet. • Organisationsöversyn pågår på uppdrag av kommunstyrelsen med förslag på att ändra nämndsorganisationen. Det kan minska kostnaderna.	Konsekvens: • Förtroendet sjunker om arvodesreglementet inte efterlevs • Kommunfullmäktiges mål nås inte							
Riskvärde: 4 Sannolikhet: 2	<table border="1"> <tr> <td rowspan="2" style="text-align: center;">Sannolikhet <i>Låg efter-</i></td> <td style="background-color: yellow;"></td> <td style="background-color: red;"></td> <td style="background-color: red;"></td> </tr> <tr> <td style="background-color: green;"></td> <td style="text-align: center;">x</td> <td style="background-color: red;"></td> </tr> </table>	Sannolikhet <i>Låg efter-</i>					x	
Sannolikhet <i>Låg efter-</i>								
		x						

Konsekvens: 2	<i>levnad av reglementet som ger oförändrade politiska kostnader.</i>			
Konsekvens <i>Låg efterlevnad av reglementet som ger oförändrade politiska kostnader.</i>				
Förslag på granskningsområden som bidrar till god efterlevnad och minskade politiska kostnaderna • Korrekt tillämpning av arvodesreglementet genom stickprov på utbetalningar. <i>Samtliga nämnder</i> • Säkerställa att nämnden får en sammanställd redovisning av nämndens arvodesutbetalningar två gånger per år. <i>Samtliga nämnder.</i>				

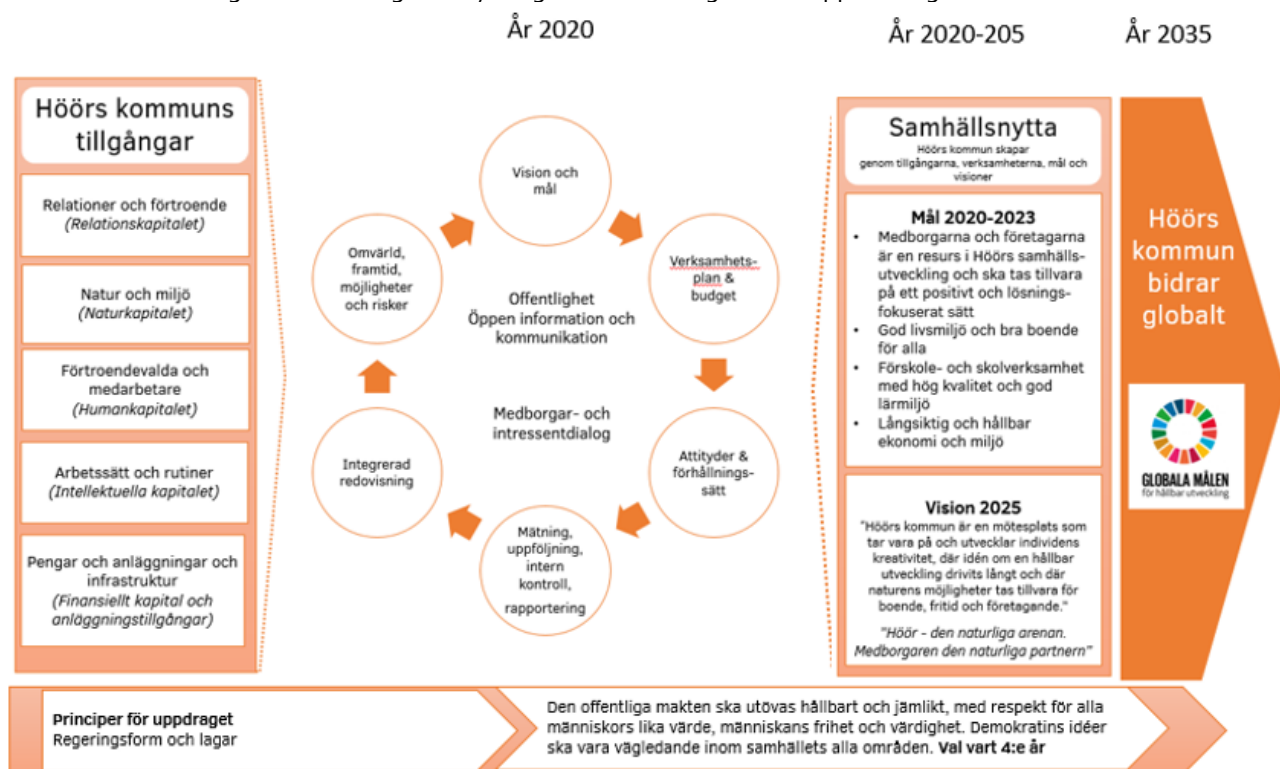
Bilaga 2 Så här har analysen gjorts

Analysen har tagits fram utifrån en sammanställning av risker och väsentliga frågor som framgår i dokumentet som:

- Kommunfullmäktiges mål 2020-2023.
- Förvaltningsgemensamma projekt och verksamhetsuppdrag.
- Nya lagar 2020-2023 (se bilaga 3).
- Delårsrapport 2019 vad gäller omvärld- och framtidsanalysen, resultatanalysen och nämndernas verksamhetsberättelser.
- Revisionsrapporter.

Utgångspunkten för analysen är också kommunens verksamhetsmodell. Den illustrerar god ekonomisk hushållning genom att beskriva de tillgångar kommunen är beroende av för att skapa den samhällsnytta kommunfullmäktige vill uppnå. Modellen beskriver också moment för god verksamhetsstyrning samt principer som det kommunala uppdraget vilar på. På så sätt illustreras de moment den interna kontrollen behöver uppmärksamma d v s;

- Hur tillgångarna säkras för att uppnå god ekonomisk hushållning.
- I vilken grad samhällsnytta skapas.
- Efterlevnad av lagar och normer.
- Ändamålsenligheten i ledning och styrning samt tillförlitligheten i rapporteringen.

Frågor som arbetsgruppen för intern kontroll diskuterat

- Vad händer i omvärlden och inom kommunen som kan påverka kommunens tillgångar, arbetsätt och förmåga att nå mål?
- Vilka organisatoriska förändringar sker och hur kan de påverka kommunens effektivitet och resultatförmåga?

- *Vilka nya lagar träder i kraft och vad är kommunens förutsättningar till efterlevnad.*

Riskvärdering

Utifrån analysen har ett antal frågor identifierats som kan påverka kommunens förutsättningar för god verksamhetsstyrning. Dessa frågor har därefter bedömts utifrån:

- sannolikheten av att de inträffar
- konsekvenser om de inträffar

Denna bedömning har gjorts utifrån en 3-gradig skala.

Skala för att bedöma frågorna

	Sannolikhet	Konsekvens
1 =	Mindre sannolikt att faktorn inträffar	Mindre konsekvens för kommunen
2 =	Möjligt att faktorn inträffar	Måttlig konsekvens för kommunen
3 =	Sannolikt att faktorn inträffar	Betydande eller katastrofal konsekvens för kommunen

Arbetsgruppens sammansättning och arbetsätt

Arbetsgruppen har hållit tre workshops under 2019 förs att identifiera och värdera risker och väsentliga frågor. Dialog har däremellan förts via mejl. Arbetsgruppen har bestått av:

Elisabeth Hallberg	Bibliotekschef	Kultur, arbete och folkhälsa
Magnus Brom	Chef	Mittskåne Vatten
Susanne Löfström	Gatu-parkchef	Samhällsbyggnad
Cecilia Palmqvist	Bitr. utbildningschef	BUS
Anders Svensson	Kvalitetskontroller	Social sektor
Mattias Reis	Systemförvaltare	Kommunledningskontoret
Per Björkman	Räddningschef	Kommunledningskontoret
Linda Andersson	Ekonomichef	Kommunledningskontoret
Gunilla Dencker Skog	Kanslichef och miljöchef	Kommunledningskontoret
Helena Sjöholm	Verksamhetsutvecklare	Kommunledningskontoret
	Sammanställande interna kontrollgruppen	

Samråd har också hållits med andra medarbetare som Åsa Abrahamsson kring miljö- och naturfrågor och Peter Wollin kring befolkningstillväxt.

Sammanställt av
Helena Sjöholm

Bilaga 3 Nya lagar och normer

Arbetsgruppen för intern kontroll har gått igenom lagar och kommunala beslut som träder i kraft de närmsta tre åren. Motivet är att lagarna och besluten kan påverka:

- Arbetsätt
- Resursfördelning
- Kompetensinsatser

Det är därför viktigt med en gemensam sammanställning för att analysera förutsättningar att leva upp till lagarna, arbetsätt som behöver förstärkas och ambitionsnivåer som ska läggas på

efterlevnaden, samt redovisa i vilken grad efterlevnad sker. Detta är också ett grundsyfte med intern kontroll d v s att återredovisa efterlevnaden till nämnder och styrelser samt redovisa i vilken grad en avvikelse utgör en risk.

2019

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Höörs kommun
Ny lag om kommunal bokföring och redovisning	• Krav på förvaltningsberättelsens innehåll och uppföljning god ekonomisk hushållning. • Verksamhetens resultat ska redovisas separat. • Drift- och investeringsredovisning ska vara en egen del. • Nya arkiveringsprinciper	Höörs kommun har utvecklat delårsrapport och årsredovisning med mer verksamhetsinformation i förvaltningsberättelsen. Viktiga frågor att fokusera på är: • Definiera begreppet god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen och ta fram arbetsätt • Att begreppet integreras med kommunfullmäktiges mål och kommuniceras till styrelser, nämnder, bolag och medarbetare. • Att definitionen följer goda redovisningsprinciper.
Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård	Från 1 januari 2019 omfattas också utskrivning från psykiatrisk klinik av tredagarsregeln efter att slutenvården meddelat kommunen om att patienten är utskrivningsklar, istället för 30 dagar som idag.	Lagen om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård har inte påverkat verksamheten nämnvärt under året. Det är vanligtvis personer inom psykiatri som är kända i kommunen och har insatser sedan tidigare. Slutenvården ger för det mesta information om hemkomstdatum tidigare än tre dagar. Verksamheten har förberett sig genom att införa rutiner samt att försöka ha en mer flexibel bemanning.
Hälso- och sjukvårdsavtalet	Inkluderar hjälpmedelsfrågor och rehabilitering, mer avancerad sjukvård kommer bedrivas i hemmet. SDV Region Skånes nya system "Skånes Digitala Vårdsystem"	
Säkerhetsskyddslagen	Uppgifter som rör samhällsviktiga informationssystem ska skyddas. IT-system och information ska inventeras och klassificeras utifrån principerna <i>konfidentialitet, tillgänglighet</i> och <i>riktighet</i> . Lagen ersätter lagen från 1996.	Förmågan att under 2019 leva upp till lagen bedöms som god. Väsentliga frågor att hantera är: • Chefer har en uppdaterad förteckning av IT-system • Samarbete med beställare av IT och IT-kommuner Skåne aktiebolag för att säkerställa att alla relevanta system klassificerat.
Vallagen	Förstärkt valhemlighet genom att avskärma röstningssedlar. Personröstning både blanka och partimarkerade valsedlar.	Översyn av vallokaler och bemanningen har gjorts.
Skollagen:	Utökad timplan. Vilket innebär att elev ska erbjudas mer undervisningstid i matematik och andra kärnämnen.	Bemanningen ses över.
Lärarlegitimation för fritidspedagoger/lärare inom fritidshem		Översyn hur tjänster kan bemannas. Personal med lärarlegitimation får ta ansvar för avdelningar som saknar behöriga.

Kartläggning av matte och svenska i Förskoleklass		Tid behöver frigöras för medarbetare att genomföra kartläggningen inkl. dokumentationen.
Timplaneförändring		Ändra i tjänstefördelning så att alla elever får de timmar de är berättigade till.
Lag om tillgänglighet till digital offentlig service	Lagen ska bland annat leda till att digital offentlig service blir mer tillgänglig, framför allt för personer med funktionsnedsättning. Lagen genomför EU:s webb-tillgänglighetsdirektiv.	

2020

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Höörs kommun
Höjd företagsbot (förslag)	Bestämmelserna om företagsbot utvidgas genom att brott i fler verksamheter än tidigare ska kunna leda till företagsbot. Samtidigt utökas också möjligheterna att förelägga företagsbot gentemot kommuner och myndigheter.	
Ökade rättigheter för barn	År 2020 blir barnkonventionen lag. Det gör att kommuner behöver ha arbetssätt och rutiner på plats som säkrar att: • Medarbetare har kännedom om lagen. • Verksamheter tar reda på barns uppfattningar och önskemål i frågor som rör dem. • Verksamheter som riktar sig till barn är kända, tillgängliga och anpassade för barn. • Rutiner tas fram för när och hur barnkonsekvensanalys ska göras, samt hur analysen är en del av beredningsunderlaget. • Rutiner för dialog med barn.	Kommunens arbetssätt för dialog med barn granskades i 2017 års interna kontroll. Ågardialogen med Höörs Fastighetsaktiebolag har också tagit upp hur barns uppfattning om boendemiljön lyfts fram.
Lag om skydd mot olyckor och handlingsplan.	Ökade krav på bemanning i räddningstjänsten.	• Kollektiv avtal se över och harmoniserade ersättnings-grunder • Ett handlingsprogram håller på att tas fram.
Lag om nationell läkemedelslista	Vilket innebär att senast den 1 juni 2022 ska alla recept på läkemedel, förskrivna hjälpmedel och livsmedel skötas via nationella läkemedelslistan. Detta innebär ett stort förändringsarbete för hälso- och sjukvården. Exempelvis kommer regioner och kommuner att behöva bygga om förskrivningsmoduler och andra system som hanterar information om förskrivna läkemedel. Det blir också nödvändigt att se över arbetssätt och att hitta en gemensam syn på ansvaret för patientens läkemedelsbehandling. På nationell nivå är många aktörer inblandade, och här företräder SKL och Inera regioners och kommuners intressen i olika sammanhang.	
Skånes Digitala Vårdsystem	Skånes Digitala Vårdsystem är en ny heltäckande digital plattform för Region Skånes	

	vårdförvaltningar och de privata vårdgivare som arbetar på uppdrag av Region Skåne. SDV, Skånes Digitala Vårdsystem knyter ihop vården i hela Skåne med gemensamma arbetssätt. Detta är vi först i Sverige med att göra. När allt är klart kommer SDV att bidra till bättre hälsa för fler i Skåne. Införandet av SDV innebär att de separata journalsystemen som i dag används inom primär- och slutenvården ersätts av ett system med en inloggning, en journal och en läkemedelslista. Därutöver lanseras en patientportal, en modul för att främja befolkningshälsan samt flertalet automatiserade lösningar som ska förenkla vårdpersonalens vardag.	
Andra förändringar:	• Förlängt anställningskydd. Möjlighet att arbeta till 68 års ålder. • Miljöprogram • Vattenförsörjningsplan (inkl.reservvattenförsörjning). Planen är viktig för att kommunen ska kunna växa. • VA-plan	

2021

Lag	Innehåll	Åtgärder inom Höörs kommun
Socialtjänstlag och LSS lag (eventuellt)	En statlig utredning ser över socialtjänstlagen för att modernisera lagen. Utredningen skulle ha varit klar i december 2018 men tiden har förlängts till juni 2020. Det gör att en eventuell ny lag kan träda i kraft först 2021 eller därefter.	Kommunen behöver stödja medborgaren att själv utforma och ta ansvar för sitt liv. Kapacitet behövs också för att hantera ökade krav på socialtjänstens verksamhet
Vattentjänstlag (eventuellt).	En statlig utredning har påbörjats.	Nya strategier om VA-utbyggnad behöver tas fram. Arbetsmetoder inom miljö- och bygg kan behöva revideras.

Sammanställt av
Helena Sjöholm